तच्छरैरर्जुनो वर्षं प्रतिजघ्ने ऽत्यमर्षितः। विफलं क्रियमाणं तत्समवेक्ष्य शतक्रतुः।
भूयः संवर्द्धयामास तद्वर्षं पाकशासनः।
सोऽश्मवर्षं महावेगैरिषुभिः पाकशासनिः। विलयं गमयामास हर्षयन्पितरं तथा। ८२८०
तत उत्पाट्य पाणिभ्यां मन्दराच्छिखरं महत्। सद्रुमं व्यसृजच्छक्रो जिघांसुः पाण्डुनन्दनं।
ततोऽर्जुनो वेगवद्भिर्ज्वलितायैरजिह्मगैः। शरैर्विध्वंसयामास गिरेः शृङ्गं सहस्रधा।
गिरेर्विशीर्य्यमाणस्य तस्य रूपं तदा बभौ। सार्कचन्द्रग्रहस्येव नभसः परिशीर्य्यतः।
तेनाभिपतता दावं शैलेन महता भृशं। शृङ्गेण निहतास्तत्र प्राणिनः खाण्डवालयाः।
इत्यादिपर्व्वणि खाण्डवदहनपर्व्वणि देवकृष्णार्ज्जुनयुद्धे सप्तविंशत्यधिकद्विशततोऽध्यायः॥ २२७॥
॥ वैशम्पायन उवाच॥ तथा शैलनिपातेन भीषिताः खाण्डवालयाः। दानवा राक्षसा नागास्तरक्षवश्चवनौकसः। ८२८५
द्विपाः प्रभिन्नाः शार्दूलाः सिंहाः केशरिणस्तथा। समुद्विग्ना विसृष्टपुस्तथान्या भूतजातयः।
तं दावं समुदैक्षन्त कृष्णौ चाभ्युद्यतायुधौ। उत्पातनादशब्देन सञ्चारित इव स्थिताः।
ते वनं प्रसमीक्ष्याथ दह्यमानमनेकधा। कृष्णमभ्युद्यतास्त्रञ्च नादं मुमुचुरुल्बणं।
तेन नादेन रौद्रेण नादेन च विभावसोः। ररास गगनं कृत्स्नमुत्पातजलदैरिव।
ततः कृष्णो महाबाहुः स्वतेजोभास्वरं महत्। चक्रं व्यसृजदत्युग्रं तेषां नाशाय केशवः। ८२९०
तेनार्ता जातयः क्षुद्राः सदानवनिशाचराः। निकृत्ताः शतशः सर्व्वा निपेतुरनलं क्षणात्।
तत्रादृश्यन्त ते दैत्याः कृष्णचक्रविदारिताः। वसारुधिरसंपृक्ताः सन्ध्यायामिव तोयदाः।
पिशाचान्पर्चिणो नागान् पशूंश्चैव सहस्रशः। निघ्नंश्चरति वार्ष्णेयः कालवत्तत्र भारत।
छिन्नं छिन्नं पुनश्चक्रं कृष्णस्यामित्रघातिनः। कृत्वा नैकानि सत्त्वानि पाणिमेति पुनःपुनः।
तथातु निघ्नतस्तस्य पिशाचोरगराक्षसान्। बभूव रूपमत्युग्रं सर्व्वभूतात्मनस्तदा। ८२९५
समेतानान्तु सर्व्वेषां देवतानाञ्च सर्वशः। विजेता नाभवत्कश्चित्कृष्णपाण्डवयोर्म्मृधे।
तयोर्ब्बलात्परित्रातुं तञ्च दावं यदा सुराः। नाशक्नुवन् शमयितुं तदाऽभूवन् पराङ्मुखाः।
शतक्रतुस्तु संप्रेक्ष्य विमुखानमरांस्तथा। बभूव मुदितो राजन् प्रशंसन् केशवार्जुनौ।
निवृत्तेष्वथ देवेषु वागुवाचाशरीरिणी। शतक्रतुं समाभाष्य महागम्भीरनिस्वना।
न ते सखा संनिहतस्तक्षको भुजगोत्तमः। दाहकाले खाण्डवस्य कुरुक्षेत्रं गतो ह्यसौ। ८३००
न च शक्यो युधा जेतुं कथञ्चिदपि वासव। वासुदेवार्जुनावेतौ निबोध वचनान्मम।
नरनारायणावेतौ पूर्व्वदेवौ दिविश्रुतौ। भवानप्यभिजानाति यद्वीर्य्यौ यत्पराक्रमौ।
नैतौ शक्यौ दुराधर्षौ विजेतुमजितौ युधि। अपि सर्व्वेषु लोकेषु पुराणावृषिसत्तमौ।
पूजनीयतमावेतावपि सर्व्वैः सुरासुरैः। यक्षराक्षसगन्धर्व्वनरकिन्नरपन्नगैः।
तस्मादितः सुरैः सार्द्धं गन्तुमर्हसि वासव। दिष्टं चाप्यनुपश्येतत् खाण्डवस्य विनाशनं। ८३०५
इति वाक्यमुपश्रुत्य तथ्यमित्यमरेश्वरः। क्रोधामर्षौ समुत्सृज्य संप्रतस्थे दिवं तदा।